

Галан Л. В.

*канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу
ORCID: 0000-0002-4118-9255;*

Грінченко О. В.

*здобувач вищої освіти
Факультет бізнесу та соціальних комунікацій
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку,
м. Одеса, Україна
ORCID: 0009-0001-2118-1694*

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ми живемо в часи, коли техніка і наука розвиваються неймовірно швидко. Через стрімкий розвиток технологій, цифровізацію економіки та підвищену екологічну відповідальність компаній, сучасний бізнес перебуває в стані безперервної трансформації. І саме телекомунікаційні підприємства відіграють ключову роль у формуванні нових інноваційних рішень, так як телекомунікації є невід'ємною частиною життя сучасної людини. У кризових умовах господарювання, особливо в умовах воєнного стану, який запроваджено в Україні після неспровокованої агресії російської федерації, актуальним завданням підприємств постає стратегічне планування інноваційної діяльності, зокрема на засадах сталого розвитку. Адже лише застосування прогресивних підходів до стратегічного управління підприємством – застосування принципів циркулярної економіки в інноваційній діяльності – дасть змогу відновити довоєнні позиції підприємствам та досягати поставлених цілей [1, с. 30].

Саме тому адаптивність і стійкість телекомунікаційних підприємств критично важливі для їхнього довгострокового успіху та розвитку. В умовах швидкої зміни ринкових умов, появи нових технологій та зростаючих вимог до екологічної відповідальності, компанії мають впроваджувати комплексні стратегічні рішення. До основних складових інноваційних стратегій сталого розвитку належить:

– Впровадження енергоефективних технологій. Сучасні телекомунікаційні компанії прагнуть працювати ефективніше й екологічніше. Вони впроваджують енергоефективні технології, переходять на «зелену» енергетику, використовуючи сонячні панелі та вітряки, оптимізують споживання завдяки розумним системам керування. Усе це не лише знижує витрати та залежність від традиційних ресурсів, а й зменшує екологічний слід. Деякі провідні оператори вже розгортають мережі, що працюють на відновлюваних джерелах енергії, впроваджують системи рекуперації тепла у дата-центрах та вдосконалюють алгоритми енергозбереження. Зокрема, інвестиції у вдосконалення телекомунікаційної інфраструктури, такі як модернізація мереж на базі більш енергоефективних компонентів, дозволяють значно скоротити споживання енергії та експлуатаційні витрати. Впровадження інтелектуальних енергетичних систем, які автоматично регулюють енергоспоживання в залежності від навантаження на мережу, стає ключовим напрямком інноваційної стратегії сталого розвитку.

– Розвиток цифрової трансформації. Управління виробничими структурами (підприємствами, фірмами та окремими їх ланками) у сучасному мінливому ринковому середовищі – складний процес, пов'язаний з різними ризиками і залежний від багатьох чинників. За таких умов неможливо обійтися без використання сучасних математичних методів, комп'ютерних засобів та інформаційних технологій, бо в протилежному випадку управління не може бути ефективним і не може мати бажаних перспектив розвитку [2, с. 336]. В наші дні використання штучного інтелекту, Інтернету речей (IoT) і великих даних стало ключем для більш ефективного управління бізнес-процесами та підвищення продуктивності компаній. Використання штучного інтелекту (AI), Інтернету речей (IoT) і великих даних (Big Data) стало ключовим інструментом підвищення ефективності бізнес-процесів і продуктивності телекомунікаційних компаній. Аналіз великих даних дає змогу прогнозувати попит, ідентифікувати проблемні зони в інфраструктурі та персоналізувати послуги. Алгоритми машинного навчання аналізують поведінку користувачів, пропонуючи оптимальні рішення, а IoT-мережі забезпечують автоматизований моніторинг і управління інфраструктурою, що знижує ризик аварій і простоїв. Оператори мобільного зв'язку використовують IoT для оптимізації базових станцій та розвитку розумних міст (smart cities), інтегруючи телекомунікаційні рішення з міською інфраструктурою. Штучний інтелект також покращує клієнтський сервіс завдяки чат-ботам, голосовим асистентам і автоматизованим кол-центрам, що скорочують навантаження на персонал і прискорюють обробку запитів. Завдяки цифровій трансформації телекомунікаційні підприємства підвищують операційну ефективність, покращують якість послуг і задовольняють зростаючі потреби суспільства.

– Соціальна відповідальність та екологічна стійкість. Сучасні телекомунікаційні компанії не лише надають цифрові послуги, а й активно впроваджують корпоративні екологічні ініціативи. Це дозволяє компаніям підтримувати позитивний імідж і допомагає крокувати в ногу з часом. Для здійснення інноваційної діяльності підприємства на засадах сталого розвитку доцільно впроваджувати принципи соціальної відповідальності, яка передбачає врахування корпоративної відповідальності, ведення бізнесу легітимним способом з урахуванням вимог міжнародного законодавства, своєчасну сплату податків та зборів, створення сприятливих умов праці робітників і управлінського персоналу, моральне та матеріальне заохочення працівників, а також підтримку місцевого населення, особливо в кризових ситуаціях та у період «воєнного стану», який впроваджено через неспровоковану агресію росії проти України [1, с. 32].

– Гнучкі бізнес-моделі та адаптивні стратегії. Сучасні телекомунікаційні компанії дедалі активніше переходять до гнучких бізнес-моделей, що забезпечують швидку адаптацію до ринкових викликів. Використання Software-as-a-Service (SaaS), сервісів за підпискою та хмарних рішень дозволяє не лише знижувати операційні витрати, а й підвищувати ефективність, роблячи бізнес мобільнішим і стійкішим до змін. Крім того, модульний підхід до розвитку, що передбачає інтеграцію взаємодоповнюваних рішень (наприклад, хмарної телефонії, IoT і кібербезпеки), дає змогу компаніям пропонувати комплексні послуги для різних категорій клієнтів. Впровадження віртуалізації мережевих функцій (NFV) та програмно-конфігурованих мереж (SDN) допомагає операторам гнучко керувати інфраструктурою, масштабуючи ресурси відповідно до попиту. Саме така адаптивність дозволяє телекомунікаційним підприємствам не лише виживати в умовах нестабільного ринку, а й проактивно формувати конкурентні переваги, впроваджуючи інноваційні послуги та підходи.

Зважаючи на швидкі зміни у галузі телекомунікацій, важливо усвідомлювати, що інновації повинні мати не лише технологічний, але й управлінський характер. Адже вони вимагають перегляду застарілих корпоративних стратегій, орієнтованих лише на прибутковість, які зараз вже не є актуальними. Сучасний бізнес мусить орієнтуватися не тільки на максимізацію фінансових результатів, а й на забезпечення стійкого розвитку, що включає екологічну, соціальну та управлінську складову. Компанії, які ігнорують необхідність адаптації до нових підходів, ризикують втратити довіру клієнтів і партнерів, а згодом – навіть збанкрутувати.

У цьому контексті важливе значення має також цифровізація, яка відкриває нові горизонти для створення сучасних бізнес-моделей. Наприклад, концепція «цифрових екосистем» дозволяє компаніям інтегрувати різноманітні послуги, створюючи єдиний цифровий простір для своїх клієнтів. Це не лише підвищує лояльність споживачів, але й розширює можливості для проникнення на нові ринки та зростання доходів. Водночас, цифрові трансформації потребують інвестицій у кібербезпеку, що стає черговим викликом для телекомунікаційних компаній, адже з кожним новим цифровим інструментом зростає ризик кібератак. Але, попри ці ризики, інноваційні підходи є важливим індикатором розвитку індустрії, що демонструє її прогресивність та готовність до змін.

Отже, успішні телекомунікаційні підприємства на сучасному етапі створюють свою конкурентну перевагу, інтегруючи інноваційні стратегії та принципи сталого розвитку у свою бізнес-модель. Впровадження енергоефективних технологій, розвиток цифрової трансформації, перехід на екологічно чисті джерела енергії та адаптація до постійних змін у бізнес-середовищі – усе це забезпечує не лише стабільність і гнучкість компаній, а й їх здатність швидко реагувати на зовнішні зміни. І хоча нові вимоги та можливості створюють певні загрози для бізнесу, вони є невід'ємною частиною процесу стійкого розвитку, особливо у сфері телекомунікацій. Відповідальність перед майбутнім та інноваційний підхід – ось ключ до успіху, який дозволяє не лише адаптуватися до змін, а й ставати лідерами галузі. Водночас, важливою складовою є стратегічний підхід до управління змінами, що передбачає постійну інвестиційну підтримку, розвиток людських ресурсів та ефективне використання новітніх технологій. Такі компанії формують високий рівень довіри з боку споживачів та партнерів, а їхня здатність ефективно адаптуватися до майбутніх викликів стає визначальним фактором для досягнення довготривалого успіху. Успішна цифрова трансформація, що базується на принципах сталого розвитку, є тим фундаментом, який дозволяє створити стабільні бізнес-моделі для майбутнього, здатні витримати будь-які економічні чи технологічні потрясіння. Таким чином, у світі, де технології змінюються стрімко, а вимоги до бізнесу стають все більш комплексними, компанії, що інвестують у стійкий розвиток та інновації, мають найкращі перспективи для процвітання.

Список використаних джерел

1. Музиченко-Козловська О. В. Стратегія покращення інноваційної діяльності підприємства на засадах сталого розвитку/ *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2024. № 2 (72). С. 30–38. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No2/30.pdf> (дата звернення: 11.03.2025).
2. Юринець З. В. Формування інноваційних стратегій: теорія та практика. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 412 с.